

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

2017. GADA DARBA PĀRSKATS

SATURS

PAMATINFORMĀCIJA	4
JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA	4
POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI	5
INSPEKCIJAS 2017. GADA DARBĪBAS REZULTĀTI	8
DARBĪBAS REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	9
AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI LATVIJĀ	9
KONTROLE	11
NORMATĪVO AKTU IZSTRĀDE	12
VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS	13
INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM	17
BEZMAKSAS PAKALPOJUMI	17
MAKSAS PAKALPOJUMI	18
PASĀKUMI, KAS VEIKTI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI	18
PERSONĀLS	18
PERSONĀLA KOMPETENCES PAAUGSTINĀŠANAS PASĀKUMI	19
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	19
STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	22
2018. GADA PRIORITĀTES	24

IEVADS

Ticība un kultūra šo jēdzienu plašākā izpratnē ir fenomens, kas sabiedrības dzīvi ieliek cilvēciskos rāmjos. Apzināti vai neapzināti cilvēks vienmēr ir gribējis dzīvot un strādāt ērtā, racionālā un estētiski augstvērtīgā vidē. Vietā, kurai ir pagātne. Katrs laika posms atstāj savus pieminekļus. Tās ir pēdas telpā, ar kurām šī telpa kļūst bagātāka. Mums ir dota iespēja dzīvot ar kultūru piepildītākajā pasaules vietā – Eiropā. Kultūras mantojums ir no pagātnes saņemta vērtība, kas nepieder tikai mūsu laikam, bet arī nākotnes sabiedrībai. Vēstījumu nākamajām paaudzēm par savu laiku mēs nododam ar kultūras mantojuma starpniecību.

Kultūras pieminekļu aizsardzība ir pasākumu sistēma, kas nodrošina materiālā kultūras mantojuma nozīmīgākās daļas saglabāšanu. Tā ietver kultūras pieminekļu vērtības apzināšanu, uzskaiti, izpēti, praktisko saglabāšanu, izmantošanu un popularizēšanu. Kultūras pieminekļu aizsardzībai attīstoties, arvien vairāk pūļu tiek veltīts, lai izprastu kultūras mantojumu, izzinātu tā vēsturi un nozīmi, panāktu vērtību saudzīgu kopšanu un profesionālu restaurāciju, virzoties no atsevišķu simbolisku vērtību glabāšanas uz kultūrvēsturiskās vides saglabāšanu un no šaura speciālistu loka uz visas sabiedrības iesaisti.

2017. gadā ir radīta un apstiprināta jauna Inspekcijas attīstības stratēģija. Tās mērķis ir turpināt attīstīt sabiedrībai ērtu un profesionālu kultūras mantojuma aizsardzības sistēmu, kas saskaņā ar starptautiski atzītiem principiem palīdz kultūras pieminekļu saimniekiem un lietotājiem kvalitatīvi saglabāt vērtības un novērš kultūrvēsturisko vērtību degradējošas aktivitātes, nodrošinot, ka Latvijas kultūrvēsturiskās vides vērtības ir vietējās sabiedrības izprasta, novērtēta un aizsargāta kvalitatīvas dzīves telpas sastāvdaļa, kas palīdz radīt noturīgu izaugsmi.

Pieņemts Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likums. Tiesību akts un tajā noteiktā programma ir būtisks ieguldījums Latvijas kultūrvēsturiskās vides kvalitatīvā saglabāšanā, sabiedrības izglītošanā, pašapziņas veicināšanā, tādējādi kopumā - cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanā.

Veiksmīgi noritēja Inspekcijas organizētās Eiropas kultūras mantojuma dienas vēsturisku notikumu vietām. Pasākumu laikā interesentiem bija iespēja apmeklēt vairāk nekā 60 kultūras mantojuma objektus visā Latvijā.

Norisinājušies un pabeigti nozīmīgi kultūras pieminekļu atjaunošanas darbi: Jēkaba katedrāles fasādes apdares atjaunošana; turpināta Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācija; VEF Ražošanas korpusa Rīgā, Brīvības gatvē 214i rekonstrukcijas 1.kārta; uzsākti kapliču konservācijas un restaurācijas darbi Lielajos kapos; paviljona – rotundas restaurācija Tempļa kalnā, Alūksnē; Piedrujas katoļu baznīcas altāra gleznojuma restaurācija; viesnīcas Rīgā, Raiņa bulvārī 6 atjaunošana un restaurācija; Bēržu kapu kapličas restaurācija Bērzpilī u.c. Inspekcija nodrošinājusi nepieciešamās dokumentācijas izvērtēšanu, darbu uzraudzību un novērtēšanu.

2018. gads Latvijai būs ļoti nozīmīgs tās Simtgades dēļ, savukārt, kultūras mantojuma nozarē nākamajam gadam vēl lielāku nozīmi piešķir Eiropas Komisijas pasludinātais Eiropas Kultūras mantojuma gads. Inspekcija ir apņēmusies veikt kultūras mantojuma sistēmas nozīmīgu pārkārtošanu, mazinot birokrātisko slogu, vairāk uzticēties speciālistiem, kuriem ir pieredzes un zināšanas, un kuri atrodas tuvāk kultūras piemineklim, būs nepieciešamas un tiks veiktas izmaiņas iestādes administratīvajā darbā, vienlaikus saglabājot “četrus acu principu” un nodrošinot lēmumu pieņemšanas caurspīdīgu procesu.

Dr. Arch. Juris Dambis

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītājs

PAMATINFORMĀCIJA

IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS UN FUNKCIJAS

Latvijas Republikā valsts pārvaldi kultūras pieminekļu aizsardzībā un izmantošanā nodrošina Ministru kabinets un to īsteno Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, kas atrodas kultūras ministra padotībā.

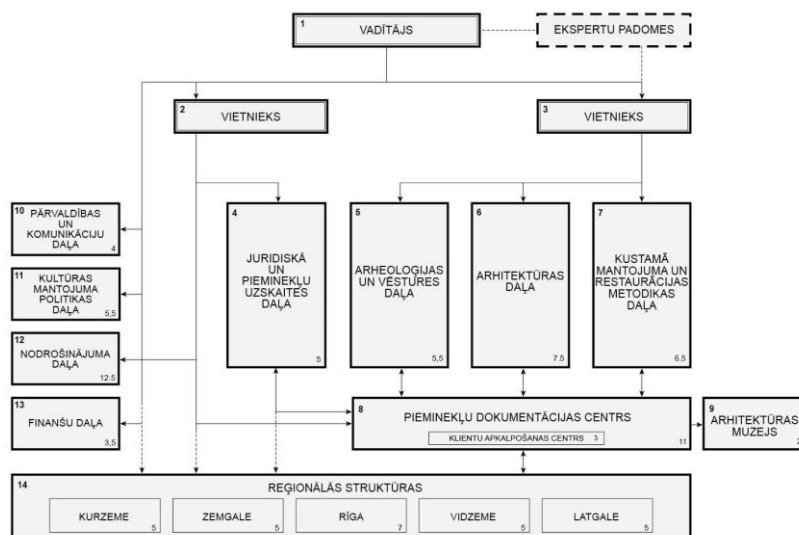
Inspekcija darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas likumu “Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu (MK 2004.11.09. noteikumi Nr. 916), kā arī septiņām starptautiskām konvencijām, 15 likumiem, 21 Ministru kabineta noteikumiem, trīs Augstākās Padomes lēmumiem un trīs Ministru Kabineta rīkojumiem, kas tieši skar kultūras mantojuma saglabāšanas darbu, kā arī citiem vispārīgiem normatīviem aktiem – vairāk nekā 70 starptautiskām hartām, deklarācijām, rezolūcijām, rekomendācijām un citiem starptautiskiem dokumentiem. 2014. gada 1. oktobrī ir stājies spēkā jaunais Būvniecības likums ar pavadošiem Ministru kabineta noteikumiem, kas rosina precizēt kultūras pieminekļu aizsardzības normatīvos aktus.

Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru padomes 1988. gada 16. septembra 313. lēmuma 5. punktu un, pamatojoties uz Latvijas PSR Valsts Kultūras komitejas 1988. gada 30. septembra 440. pavēli, sākot ar 1988. gada 1. oktobri izveidota patstāvīga Latvijas PSR Kultūras komitejas Valsts Vēstures un kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Šobrīd Inspekcija darbojas, pamatojoties uz likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” un 2004. gada 9. novembrī Latvijas Republikas Ministru kabinetā apstiprināto Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Nolikumu (MK 2004.11.09. noteikumi Nr. 916 „Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nolikums”).

Inspekcija ir kultūras ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā, veic kultūras mantojuma apzināšanu, izpēti un pieminekļu uzskaiti (No 1992.03.11. likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 26. pants).

Inspekcijas vadības pakļautībā 2017. gadā bija šādas struktūrvienības: Vadītāja vietnieks (2); Juridiskā un pieminekļu uzskaites daļa; Arheoloģijas un vēstures daļa; Arhitektūras daļa; Kustamā mantojuma un restaurācijas metodikas daļa; Pieminekļu dokumentācijas centrs; Arhitektūras muzejs; Pārvaldības un komunikāciju daļa; Kultūras mantojuma politikas daļa; Nodrošinājuma daļa; Finanšu daļa; Rīgas reģionālā nodaļa, Zemgales reģionālā nodaļa, Kurzemes reģionālā nodaļa, Vidzemes reģionālā nodaļa un Latgales reģionālā nodaļa.

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS STRUKTŪRAS SHĒMA

POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Inspekcijas, tāpat kā citu Eiropas valstu nacionālo kultūras mantojuma institūciju uzdevums, ir sekot, lai kultūras mantojums tiktu saglabāts nākamajām paaudzēm, pietiekami apzināts un kopts.

Balstoties uz Ministru kabineta 2004. gada 9. novembra noteikumu Nr. 916 „Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības nolikums” 2., 3., 4., un 5. pantu, Inspekcija īsteno valsts pārvaldi kultūras pieminekļu aizsardzībā un pārzina kultūras pieminekļus valsts teritorijā.

INSPEKCIJA ATBILSTOŠI SAVAI KOMPETENCEI:

- piedalās zinātniskajos pētījumos, kas saistīti ar kultūras mantojuma saglabāšanu;
- piedalās normatīvo aktu projektu izstrādē un politikas plānošanas dokumentu sagatavošanā, kā arī sniedz atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem normatīvo aktu projektiem;
- piedalās starptautisko līgumu sagatavošanā un izpildē.

INSPEKCIJAI IR ŠĀDAS TIESĪBAS:

- pieprasīt un bez maksas saņemt no fiziskajām un juridiskajām personām Inspekcijas uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju un dokumentus;
- atbilstoši kompetencei pārstāvēt Latvijas Republiku starptautiskajās organizācijās un pasākumos;
- lai nodrošinātu inspekcijas darbību, slēgt līgumus ar fiziskām un juridiskām personām;
- sniegt maksas pakalpojumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- izveidot ekspertu padomes;
- organizēt speciālistu apmācību un kvalifikācijas novērtēšanu;
- īstenot citas normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

INSPEKCIJAS DARBĪBU RAKSTUROJOŠIE GALVENIE DOKUMENTI:

- Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts;
- Kultūras pieminekļu uzskaites dokumentācija;
- Norādījumi par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu;
- Kultūras pieminekļu apsekošanas un pārbaudes akti;
- Administratīvā pārkāpuma protokoli;
- Atļaujas mākslas un antikvāro priekšmetu izvešanai no Latvijas;
- Ar kultūras pieminekļu pārveidošanu saistītu projektu saskaņojumi un slēdzieni;
- Kultūras pieminekļu remontu, konservācijas un restaurācijas darbu atļaujas;
- Kultūras pieminekļu izpētes darbu atļaujas;
- Inspekcijas slēdzieni par kultūras pieminekļu un kultūrvēsturiskās vides pārveidošanas pieļaujamību;
- Kultūras pieminekļu aizsardzības zonu dokumentācija;
- Kultūras pieminekļu kultūrvēsturiskās vērtības noteikšanas akti;
- Slēdzieni par kultūras pieminekļu tehnisko stāvokli;
- Kultūrvēsturisko objektu materiālu fondi;
- Inspekcijas darba plāni, atskaites;
- Kultūras pieminekļu saglabāšanas projekti;
- Rakstiskas konsultācijas;
- Valsts kultūrpolicies vadlīnijas “Nacionāla valsts”;
- Informatīvi dokumenti.

INSPEKCIJAS MISIJA:

Saglabāt kultūras mantojumu kā cilvēka dzīves kvalitātes nozīmīgu faktoru, to apzinot, aizsargājot, iekļaujot mūsdienu dzīves aprītē un veicinot tā novērtēšanu sabiedrībā.

INSPEKCIJAS ĪSTENOTIE DARBĪBAS VIRZIENI:

- Kultūras vērtību apzināšana un uzskaitē;
- Informācijas komplektēšana par kultūras pieminekļiem;
- Kultūras pieminekļu saglabātības stāvokļa un izmaiņu kontrole;
- Konsultāciju sniegšana kultūras pieminekļu saimniekiem;
- Kultūras mantojuma popularizēšana;
- Kultūras pieminekļu neatliekamai izpētei, konservācijas un restaurācijas pasākumu finansēšana;
- Mākslas un antikvāro priekšmetu aprites kontrole.

INSPEKCIJAS ILGTERMIŅA MĒRĶIS:

Veidot un attīstīt sabiedrībai ērtu un profesionālu kultūras mantojuma aizsardzības sistēmu, kas saskaņā ar starptautiski atzītiem principiem palīdz kultūras pieminekļu saimniekiem un lietotājiem kvalitatīvi saglabāt vērtības un novērš kultūrvēsturisko vērtību degradējošas aktivitātes, nodrošinot, ka Latvijas kultūrvēsturiskās vides vērtības ir vietējās sabiedrības izprasta, novērtēta un aizsargāta kvalitatīvas dzīves telpas sastāvdaļa, kas palīdz radīt noturīgu izaugsmi.

- Kultūras mantojuma lomas palielināšana, kā nozīmīgas sastāvdaļas cilvēka dzīves telpas kvalitātes un cilvēka dzīves kvalitātes veidošanā.
- Kultūras mantojuma saglabāšana nākamajām paaudzēm.
- Kultūras mantojuma kā tautsaimnieciska resursa izmantošana valsts ekonomiskajai attīstībai.
- Latvijas tēla veidošana ar kultūras mantojuma palīdzību.

ĪSTERMIŅA MĒRĶI:

- Svarīgākās nacionālās mantojuma daļas prioritāra apzināšana, izpēte, pasākumu organizēšana, kas pasargā to no izpostīšanas
- Īpašumtiesību sakārtošana – katram kultūras piemineklim savu atbildīgu saimnieku.
- Kultūras pieminekļu jauno saimnieku atbalsts ar tiesisko, finansiālo, mantojuma aizsardzības nozares vadīšanas mehānisma regulējošu noteikumu palīdzību. Atbalsta sniegšana iedzīvotāju līdzdalībai, jo sabiedrība ir tā, kas aizsargā savu mantojumu.
- Arhitektūras kā mākslas nozares attīstības veicināšana, lai mūsdienu arhitektūra nebojātu kultūras mantojumu, kā arī mantojums netraucētu mūsdienu arhitektūras attīstību.
- Kultūras matojuma jomā valsts un pašvaldību līmenī jāpanāk efektīga pakalpojumu sniegšana un sabiedrības uzticība.
- Atklātības, caurskatāmības un profesionālā līmeņa nostiprināšana, visās darbībās, kas saistītas ar kultūras mantojuma apzināšanu, izpēti, uzskaiti, kultūras pieminekļu izmantošanas un saglabātības stāvokļa kontroli.

INSPEKCIJAS PRIORITĀTES:

- Efektīva nozares pārraudzība, vērtību apzināšana, uzskaitē un aizsargājamo objektu saglabātības stāvokļa izmaiņu kontrole;
- Materiālā kultūras mantojuma pēc iespējas lielāka oriģinālās substances, autentiskuma un kultūrvēsturisko vērtību kopuma radītās noskaņas saglabāšana;
- Kultūrvēsturiskās vides kvalitāte. Līdzsvarotas kultūras mantojuma, laikmetīgās arhitektūras un dizaina attiecības;
- Plaša visu interešu grupu iesaiste, zināšanas, izpratne un sadarbība;
- Ērta un pieejama informācijas sistēma.

INSPEKCIJAS STIPRĀS PUSES:

- Sena un stabila kultūras pieminekļu aizsardzības sistēma;
- Izveidota stabila kultūras pieminekļu uzskaites sistēma, uzkrāta apjomīga informācija par kultūras pieminekļiem;
- Stabila kultūras pieminekļu aizsardzības normatīvo aktu bāze;
- Inspekcijas attīstība balstīta uz starptautiskā pieredzē gūtām atziņām, Eiropas Padomes ekspertu konsultācijām un sadarbības projektiem;
- Spēja operatīvi reaģēt uz nemitīgām pārmaiņām;
- Demokrātiska, atklāta un kolektīva lēmumu pieņemšana un konsultācijas ar nozares vadošajiem speciālistiem valstī;
- Atbalsts kvalitatīvām mūsdienu arhitektūras un dizaina aktivitātēm kultūrvēsturiskā vidē;
- Spēja ar samērā nelielu finansējumu paveikt apjomīgu darbu;
- Ir radīts kopumā pozitīvs iestādes tēls;
- Darbinieku entuziasms, profesionālisms un uzticība mantojuma ideāliem, kā arī zinātniskais potenciāls pētniecībā;
- Uzkrāta apjomīga dokumentācija par kultūras pieminekļiem.

INSPEKCIJAS VĀJĀS PUSES:

- Nepietiekams finansējums un strādājošo skaits, līdz ar to nespēja pilnībā izpildīt normatīvajos aktos paredzēto atbildības nastu pret sabiedrību;
- Mūsdienīgi domājošu profesionālu kadru trūkums;
- Nepietiekami detalizēti precizētas arheoloģiskā kultūras mantojuma atrašanās vietas, nereti pārspīlēta apgrūtinātā teritoriju platība vai arī arheoloģiskā mantojuma nepietiekama aizsardzība.

INSPEKCIJAS 2017. GADA DARBĪBAS REZULTĀTI

1. Inspekcija joprojām strādājusi samazināta finansējuma un samazināta strādājošo skaita apstākļos; ir veikta darba optimizācija, bet normatīvos aktos uzlikto pienākumu pilnīga izpilde nav iespējama. Tāpēc darbs tiek organizēts tā, lai kultūras mantojuma saglabāšanai svarīgākie un uz klientu apkalpošanu orientētie uzdevumi būtu prioritāri un tiktu izpildīti.
2. Inspektoru darba organizācijai, informācijas aprītei un darba izpildes kontrolei ir izveidota datu bāze, kurā pakāpeniski tiek ievadīta informācija par kultūras pieminekļu aktuālo saglabātības stāvokli. Datu bāze tiek pilnveidota atbilstoši Inspekcijas iespējām. Datu bāze nākotnē tiks iekļauta vienotā kultūras mantojuma informācijas sistēmā, kad tās izstrādei būs iespēja piesaistīt atbilstošu finansējumu.
3. Nodrošināta Inspekcijai ar likumu uzdoto galveno funkciju profesionāla, kvalitatīva uz ērtu klientu apkalpošanu vērsta izpilde.
4. Izstrādāta Inspekcijas darbības stratēģija 2017. – 2019. gadam.
5. Pieņemts Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likums.
6. Turpināts darbs pie administratīvo procedūru vienkāršošanas kultūras mantojuma aizsardzības jautājumu risināšanā.
7. Turpināts darbs pie informācijas sistēmas „Mantojums” izstrādāšanas. Atbilstoši Inspekcijas finansiālajām iespējām uzlabota informācijas sistēma kultūras pieminekļu kontroles darba nodrošināšanai.
8. Īstenoti Eiropas kultūras mantojuma dienu 2017 pasākumi. Mantojuma dienas ir Eiropas Padomes iniciatīva, ko īsteno sadarbībā ar Eiropas Komisiju. Latvija tajās ik gadu piedalās kopš 1995. gada.
9. Sagatavots un izdots izdevums Restaurētie kultūras pieminekļi Latvijā 2016.
10. Inspekcija kā deleģētais nacionālais koordinators nodrošināja Eiropas Kultūras mantojuma gada nacionālo un starptautisko norišu plānošanu.
11. Veicināta mūsdienu tehnoloģiju izmantošana kultūras mantojuma saglabāšanā.
12. Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa „Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.2. pasākuma „Kultūras mantojuma digitalizācija” ietvaros uzsākta Inspekcijas Pieminekļu dokumentācijas centra dokumentu par valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem digitalizācija.
13. Dalība darba grupās saistībā ar Rail Baltica projektu.
14. Veltīta pastiprināta uzmanība Rīgas Lielajiem kapiem, veicot regulāras pārbaudes, izvirzot detalizētas prasības Lielo kapu kvalitatīvai vērtību saglabāšanai, kā arī dalība darba grupās.
15. Turpināts darbs, lai Grobiņas arheoloģiskais komplekss kopā ar citiem Ziemeļeiropas pieminekļiem tiktu iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā.
16. Turpināta Latvijas pārstāvniecība starptautiskās kultūras mantojuma aizsardzības organizācijās.
17. Norisinājušies un pabeigti nozīmīgi kultūras pieminekļu atjaunošanas darbi. Nozīmīgākie no tiem: Jēkaba katedrāles fasādes apdares atjaunošana; turpināta Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācija; VEF Ražošanas korpusa Rīgā, Brīvības gatvē 214i rekonstrukcijas 1.kārta; paviljona – rotundas restaurācija Tempļa kalnā,

Alūksnē; Piedrujas katoļu baznīcas altāra gleznojuma restaurācija; viesnīcas Rīgā, Raiņa bulvārī 6 atjaunošana un restaurācija; Bēržu kapu kapličas restaurācija Bērzpilī; uzsākti kapliču konservācijas un restaurācijas darbi Lielajos kapos.

18. Nodrošināta dalība starptautiskā finansējuma apgūšanas un plānošanas procesā, tajā skaitā EEZ un Norvēģijas finanšu instrumenta un ERAF finansēto projektu ieviešanas uzraudzībā. Sadarbībā ar Kultūras ministriju nodrošināta starptautiskā finansējuma nākamā perioda plānošana nolūkā veicināt mūsdienīgas kultūras mantojuma saglabāšanas filozofijas ievērošanu finansējuma sadalē – ne tikai projekta juridiskā un birokrātiskā atbilstība, bet arī ilgtermiņa efekts un sabiedrības ieguvums pēc būtības.

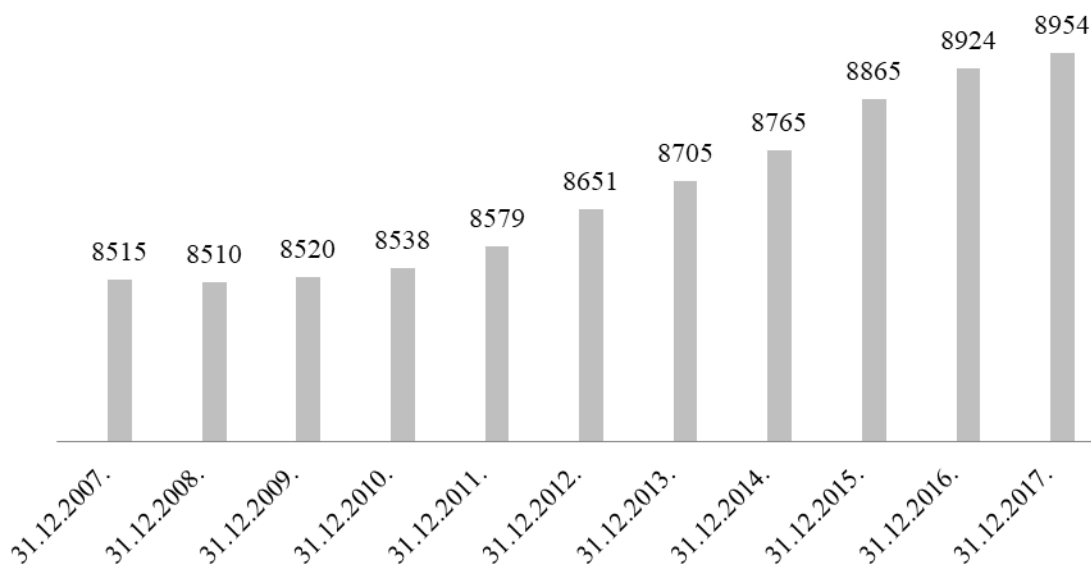
DARBĪBAS REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

Saņemti un izvērtēti 10 218 iesniegumi un vēstules. Nosūtīti 7 016 dokumenti, kā arī:

- Saskaņots 1 433 būvprojekts, kas izstrādāts kultūras pieminekļiem vai objektiem, kas atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonā;
- Izsniegtas 1 913 atļaujas kultūras pieminekļa vai aizsardzības zonas pārveidošanas darbiem.
- Izsniegtas 228 kultūras pieminekļa statusu apliecināšanas izziņas.
- Inspekcija nodrošinājusi Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes darbu. Pārskata gada laikā notikušas 17 Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes sēdes, sniegts atzinums par 88 jautājumiem.
- Valsts budžeta finansējums Kultūras pieminekļu izpētes, glābšanas un restaurācijas programmai ļāvis veikt darbus 101 valsts aizsardzībā esošā kultūras pieminekļī. 26 objektos veikta uzmērīšana izmantojot mūsdienu tehnoloģijas. Nodrošināta LR Saeimas piešķirtā mērķfinansējuma izlietojuma kontrole 9 objektos.
- Izsniegtas 104 atļaujas un 122 izziņas mākslas un antikvāro priekšmetu izvešanai no Latvijas Republikas.

AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI LATVIJĀ

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu skaita dinamika

Kultūras pieminekļu uzskaites jautājumu risināšanā 2017. gadā:

1. Svarīgākie darbības principi:
 - Pēctecība, skaidra un precīza informācija;
 - pietiekami apzināta un definēta kultūrvēsturiskā vērtība;

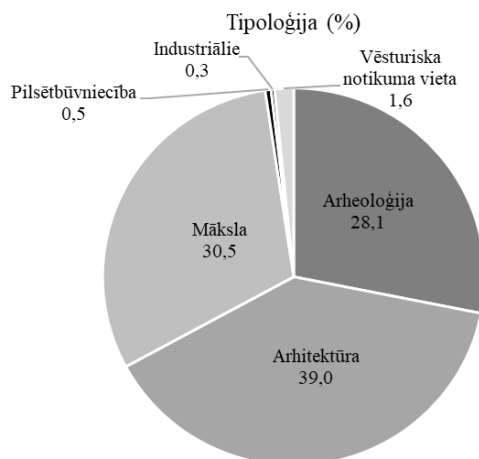
- garantijas saglabāšanas iespējas;
- noteikts apgrūtinājums – kontrolētai, uz saglabāšanu vērstai objekta lietošanai.

2. Problēmas:

- Vispārēja īpašumtiesību sakārtošanas procesa rezultātā nemitīgi adrešu un īpašumtiesību precizējumi;
- Ierobežots, un nepietiekami precīzs kartogrāfiskais materiāls;
- Ievērojams precizējamās informācijas apjoms un nepietiekams finansējums;
- jāveic papildus, plašs vērtību apzināšanas un izpētes darba apjoms, nepietiekama apzināšanas jomā strādājošo skaita apstākļos.

2017. gada 31. decembrī valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā bija 8954 objekti šādā sadalījumā:

Arhitektūra	3491
Māksla	2731
Arheoloģija	2519
Pilsēt būvniecība	46
Industriālie	26
Vēsturiska notikuma vieta	141
Valsts nozīmes	5372
Vietējās nozīmes	3582

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauti 38 objekti.

No valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta izslēgti 8 objekti, kas zaudējuši kultūrvēsturisko vērtību.

Veiktas izmaiņas 36 objektiem, precizējot adresi, mainot vērtības grupu vai nosaukumu.

KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS NOTEIKŠANA RĪGAS VĒSTURISKAJĀ CENTRĀ UN TĀ AIZSARDZĪBAS ZONĀ

Inspekcija un Rīgas pilsētas būvvalde izvērtē attīstības un ēku rekonstrukcijas projektus, ņemot vērā ēku, būvju un to atsevišķu elementu kultūrvēsturiskās vērtības līmeņus. Ja ēkai nav noteikts kultūrvēsturiskās vērtības līmenis, to nosaka Inspekcija (atbilstoši sešiem līmeņiem), saskaņojot ar Rīgas pilsētas būvvaldi un nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomi.

Kultūrvēsturiskās vērtības līmeni Inspekcijā novērtē ar ekspertu metodi (Inspekcijas un neatkarīgu ekspertu pastāvīga komisija). Ekspertu vidējais novērtējums ir pamats Inspekcijas priekšlikumam par vērtības līmeni, kas tiek nosūtīts Rīgas pilsētas būvvaldei saskaņošanai.

Novērtētas 136 ēkas, no kurām:

- kultūrvēsturiski ļoti vērtīgas – 17
- Kultūrvēsturiski vērtīgas – 55
- Ēkas ar nelielu kultūrvēsturisku vērtību – 27
- Ēkas bez kultūrvēsturiskas vērtības – 28
- Vidi degradējošas ēkas – 9

Saskaņā ar 2013. gada grozījumiem Rīgas domes 07.02.2006. saistošajos noteikumos Nr. 38 „Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” Inspekcijā tiek veikta secīga teritoriju fragmentos ar atšķirīgiem apbūves noteikumiem ietilpstošās apbūves kultūrvēsturiskās vērtības līmeņa novērtēšana (Saistošo noteikumu Nr. 38 617.punkts).

2017. gadā uzsākts kultūrvēsturiskās vērtības līmeņa noteikšanas process 2 teritoriju fragmentiem ar atšķirīgiem apbūves noteikumiem.

2017. gadā norisinājušās 3 *Kultūrvēsturiskās vērtības līmeņa ekspertu padomes sēdes*, izvērtēti 4 jautājumi (administratīvā akta apstrīdējumi – 4).

KULTŪRVĒSTURISKU OBJEKTU APSEKOŠANA

Kultūrvēsturiski vērtīgu objektu tehniskā un saglabātības stāvokļa apsekošana ir objektu, to daļu, kā arī iebūvēto būvizstrādājumu tehniskā un saglabātības stāvokļa apzināšanas un izvērtēšanas darbu komplekss.

Apsekošanas pamats ir būves vispārīga vizuāla apskate, kuras laikā fiksē un novērtē redzamos būves bojājumus. Apskates rezultāti var būt pamats detalizētai būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehniskai un kultūrvēsturiskai izpētei.

Apsekošanas pamats ir būves vispārīga vizuāla apskate, kuras laikā fiksē un novērtē redzamos būves bojājumus. Apskates rezultāti var būt pamats detalizētai būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehniskai un kultūrvēsturiskai izpētei.

Saskaņā ar Inspekcijas nolikuma 2.1. punktu, īstenojot valsts kontroli par to, kā tiek ievēroti kultūras pieminekļu aizsardzības, izmantošanas, uzskaites un restaurācijas noteikumi, un saskaņā ar nolikuma 2.2. punktu, veicot reģionos valsts aizsardzībā esošo saimnieciskās darbības apdraudēto kultūras pieminekļu apsekošanu, kopumā 2017. gadā pārbaudīti 3384 objekti, par to sagatavojot vizuālās apsekošanas aktus.

2017. gadā organizēti kultūras pieminekļu pārbaudes braucieni, kuru laikā:

- sagatavots 3384 kultūras pieminekļu pārbaudes akts;
- 27 gadījumos ierosināta administratīvā pārkāpuma lietvedība;
- kultūras pieminekļu īpašniekiem/valdītājiem izsniegti 735 norādījumi par objektu saglabāšanu un izmantošanu.

KULTŪRAS PIEMINEKĻA SAGLABĀTĪBAS STĀVOKLI RAKSTUROJOŠI RĀDĪTĀJI:

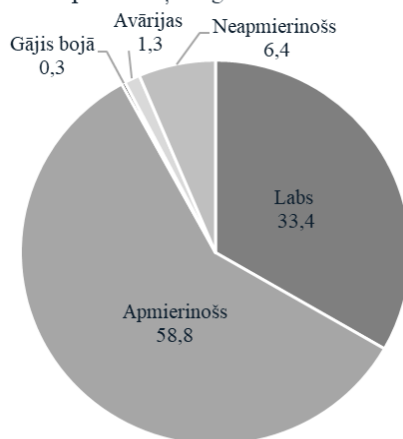
Kultūras pieminekļa saglabātības stāvoklis ar šādiem raksturojošiem rādītājiem:

1. Autentiskuma saglabātības pakāpe /īpaši oriģinālsubstances apjoms, kvalitāte/;
2. Tehniskais stāvoklis /piemēro galvenokārt arhitektūras un industriālam mantojumam/, iespējamie draudi;
3. Objekta vērtībai atbilstošs lietojums /funkcija/;
4. Objekta ikdienas kopšana /sakoptība/;
5. Vēsturiskā patina;
6. Veikto pārveidojumu atbilstība kultūras mantojuma mūsdienu saglabāšanas filozofijai, zinātniska izpēte, kvalitatīva profesionāla konservācija un restaurācija, jauni kvalitatīvi uzslāņojumi, kas rada pievienotu vērtību;

7. Kopējais vizuālais tēls.

Kultūras pieminekļu saglabātības stāvokli vizuāli novērtē Inspekcijas reģionālo nodaļu inspektori, regulāri veicot objektu apsekojumus. Kultūras pieminekļu saglabātības stāvoklis (%) 2017. gadā:

Kultūras pieminekļu saglabātības stāvoklis (%)

NORMATĪVO AKTU IZSTRĀDE

Kā saskaņošanas dalībnieks Inspekcija bijusi šādu ārējo tiesību aktu izstrādē:

- Likumprojekts “Grozījumi Zemesgrāmatu likumā” (VSS-384);
- Likumprojekts “Grozījumi Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā” (VSS-385);
- Likumprojekts „Grozījumi likumā “Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās”” (VSS-386);
- Grozījumi likumā "Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" (VSS-387);
- Likumprojekts “Grozījumi likumā "Par kultūras pieminekļu aizsardzību”” (VSS – 388);
- Likums “Grozījumi Krimināllikumā” (pieņemts 08.06.2017.);
- Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām””;
- Finanšu ministrijas informatīvā ziņojuma “Par regulējumu darījumiem ar Valsts kultūras pieminekļu sarakstā iekļautajiem pieminekļiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā” projekts;
- Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā”;
- Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 10. janvāra noteikumos Nr. 50 “Vietvārdu informācijas noteikumi””;
- Likumprojekts „Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā”;
- Likumprojekts „Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā”;
- Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par neparasta darījuma pazīmju sarakstu un kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem”;
- Informatīvā ziņojuma „Par Eiropas Padomes konvencijas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar kultūras vērtībām, parakstīšanu” projekts;
- Likumprojekts „Grozījumi Pasta likumā”;
- Likumprojekts „Grozījumi Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā”.

Atbildīga par izstrādi:

- Ministru kabineta 2017. gada 22. augusta noteikumi Nr. 488 “Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas publisko maksas pakalpojumu cenrādis”;
- Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likums (pieņemts 22.11.2017.);
- Ministru kabineta 2017. gada 30. augusta rīkojums Nr.459 “Par Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomi”;
- Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par kultūras pieminekļu aizsardzību””;
- Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 8. marta noteikumos Nr.127 "Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi””;

- Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2003. gada 26. augusta noteikumos Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu””;
- Likumprojekts “Par UNESCO 1970. gada Konvenciju par kultūras priekšmetu nelikumīgas ieviešanas, izvešanas un īpašumtiesību maiņas aizliegšanu un novēršanu”;
- Likumprojekts “Par UNIDROIT 1995. gada Konvenciju par zagtajiem vai nelikumīgi izvestajiem kultūras priekšmetiem”.

VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

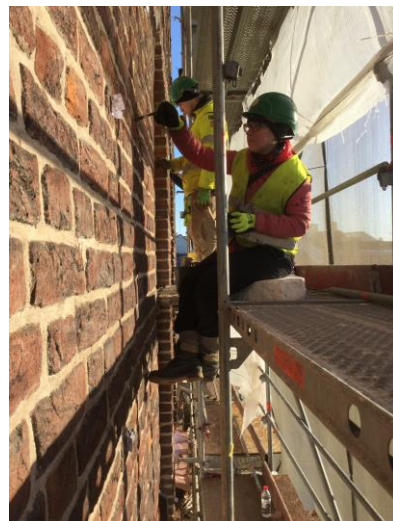
Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2326501	3634059	4180290
1.1.	dotācijas	2310750	3622385	4170326
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	8308	11674	6551
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	Pārējie ieņēmumi	7443		3413
2.	Izdevumi (kopā)	2343245	3634059	3556963
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2272581	3590984	3512845
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1599459	1713494	1743369
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	464922	1670490	1559046
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	208200	207000	210430
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	68323	43075	43565
2.3.	dažādi izdevumi			
2.4.	pārējie citur neklasificētie izdevumi	2341		553

KULTŪRAS PIEMINEKĻU GLĀBŠANAS, IZPĒTES UN RESTAURĀCIJAS PROGRAMMAS IZPILDE

Valsts budžeta finansējums Kultūras pieminekļu izpētes, glābšanas un restaurācijas programmai ļāvis veikt darbus 101 objektā.

Nodrošināta LR Saeimas piešķirtā mērķfinansējuma izlietojuma kontrole 9 objektos.

Veikta 3D skenēšana 26 objektos.

Kurzemes reģions	
Papes Ķonu ciema zvejnieku sētas "Klibie" jumta avārijas stāvokļa novērtšana	4400,-
Papes Ķonu ciema zvejnieku sētas "Mikjāņi" jumta avārijas stāvokļa novērtšana	1899,70
Stendes luterāņu baznīcas žoga trīs stabu un pamatnes atjaunošana	5000,-
Jāmaiķu luterāņu baznīcas logu un ārdurvju restaurācija	2500,-
Aizputes Sv. Jāņa luterāņu baznīcas jumta konstrukciju glābšanas projekta izstrāde	3800,-
Līvu tautas nama restaurācija	30 000,-
Virspilskunga tiesas nama Kuldīgā jumta glābšana	10 000,-
Brīņķu – Pedvāles muižas apbūves kungu mājas jumta konservācija	12 000,-
Brīņķu – Pedvāles muižas apbūves jumta atjaunošanas projektēšana	6000,-
Pilsdzirnavas ar iekārtu neatliekamie fasādes ārējās apdares glābšanas darbi	7500,-
Vandzenes muižas kungu mājas kolonnu portika restaurācija	7000,-
Padures muižas dzīvojamās ēkas DA ārsienas atjaunošana	5000,-
O. Kalpaka vadītā Latvijas atsevišķā bataljona štāba vietas avārijas stāvoklī esošo konstrukciju restaurācija	15 000,-
Īvandes luterāņu baznīcas tehniskās apsekošanas atzinuma sagatavošana	1000,-
Krūtes luterāņu baznīcas altārglezņas "Kristus pie krusta" restaurācija	2500,-
Lielīvandes muižas vecās dzīvojamās ēkas pamatu un sienu pastiprināšanas un hidroizolācijas projekta izstrāde	2990,-
Cīravas luterāņu baznīcas izpētes – tehniskā apsekojuma veikšana	1500,-
Grīvaišu luterāņu baznīcas glābšanas projekta izstrāde	3500,-
Jaunauces muižas telpu interjera arhitektoniski mākslinieciskās izpētes veikšana un ārdurvju restaurācija	7293,06
Latgales reģions	
Ilzeskalna (Kuļņevas) baznīcas – kapličas sienas kapiteļu un medaljona restaurācija	5500,-
Viļakas katoļu baznīcas vitrāžu restaurācija	12 000,-
Feimaņu katoļu baznīcas centrālo durvju restaurācija	2500,-

Malnavas katoļu baznīcas feretrona ar gleznām restaurācija	2000,-
Balvu luterāņu baznīcas interjera izpētes un restaurācijas darbu plāna izstrāde	1500,-
Svētā Pētera katoļu baznīcas jumta konstrukciju un ieseguma tehniskā stāvokļa izvērtēšana, datēšana, slēdziena un rekomendāciju sagatavošana	1500,-
Nīdermuižas katoļu baznīcas gleznas “Garīdznieka portrets” restaurācija	950,-
Subates luterāņu baznīcas fasādes apdares un krāsojuma izpēte, un metodikas izstrāde	3500,-
Zemnieku sētas “Šultes” dzīvojamās ēkas neatliekamie glābšanas darbi	4000,-
Krāslavas katoļu baznīcas sakristejas krāsojuma un apmetuma konservācija	7000,-
Reiku pareizticīgo baznīcas ikonas “Svētā Trīsvienība” restaurācija	5000,-
Kaunatas katoļu baznīcas izpēte – kontrolzondāžu veikšana vēsturiskās apdares noteikšanai interjerā	1000,-
Krāslavas aptiekas un saimniecības ēkas tehniskā apsekošana un rekomendāciju sagatavošana saglabāšanas darbiem	2000,-
Dzejnieka Raiņa dzīves vietas Birķineļi staļļa ēkas tehniskā apsekojuma veikšana	1000,-
Viļānu muižas kungu mājas tehniskā stāvokļa apsekošana un slēdziena sagatavošana	1300,-
Rikopoles senkapu (Kara kapu) glābšanas darbi un informācijas fiksēšana pēc veiktajiem postījumiem	2000,-
Indricas katoļu baznīcas sienu apšuvuma krāsojuma atjaunošana	5000,-
Daugavpils skrošu rūpnīcas skrošu liešanas torņa tehniskā apsekošana un saglabāšanas risinājumu izstrāde	3000,-
Lauderu pareizticīgo baznīcas ugunsdrošības sistēmas uzstādīšana	3500,-
Rozentovas (Maltas) katoļu baznīcas fasāžu arhitektoniski mākslinieciskās izpētes veikšana un glābšanas risinājumu izstrāde	3999,06
Rīgas reģions	
Rīgas Jēzus luterāņu baznīcas galveno kāpņu restaurācija	14 000,-
Rīgas Latviešu biedrības ēkas ieejas portāla restaurācija	14 000,-
Rīgas Latviešu biedrības ēkas Baltās zāles interjera izpēte	2400,-
Rīgas Sāpju Dievmātes katoļu baznīcas jumta glābšana	15 000,-
Rīgas Grebenščikova vecticībnieku draudzes nama ikonas “Ieiešana Jeruzalemē un Lācara atmodināšana” restaurācija	4000,-
Rīgas Svētā Pāvila luterāņu baznīcas ērģeļu restaurācija	9000,-
Rīgas Brāļu kapu ansambļa centrālā kapu lauka C sektora uzeju un sienu restaurācija	36 000,-
Rīgas Brāļu kapu ansambļa šūnakmens mūra fragmenta pie Centrālajiem vārtiem gar Varoņu ielu restaurācija	9000,-
Ēku kompleksa Rīgā, Mazajā Pils ielā 17/19/21 un Pils ielā 22 konservācija, restaurācija, atjaunošana un konstrukciju pastiprināšana	40 000,- (39932,4)
Salaspils koncentrācijas nometnes vietas memoriāla restaurācija	36 000,-
Vilzēnu muižas dzīvojamās ēkas durvju komplekta restaurācija	3000,-
Dubultu luterāņu baznīcas vitrāžu restaurācija	4000,-

Limbažu luterāņu baznīcas draudzes telpas grīdas DA un ZA sektora glābšana	13 000,-
Piņķu Sv. Annas luterāņu baznīcas altāra daļas jumta restaurācija	7000,-
Dzejnieka F. Bārdas dzīvesvietas jumta seguma restaurācija	12 000,-
Durbes muižas kalpu mājas jumta konstrukciju restaurācija	10 000,-
Vidzemes reģions	
Zvārtavas muižas kungu mājas logu restaurācija	4900,-
Raunas luterāņu baznīcas torņa restaurācija	5200,-
Raunas luterāņu baznīcas ērģeļu viena manuāla restaurācija	5600,-
Sienu gleznojumu Oleru muižā restaurācija	5200,-
Āraišu viduslaiku pils un apmetnes izpēte un konservācijas priekšlikumu izstrāde	3000,-
Bērensa kapliņas restaurācijas projekta izstrāde	800,-
Burtnieku mācītājmuižas klēts jumta glābšanas darbi	11 000,-
Ērmaņu muižas atjaunošana	7000,-
“Sīleņu” dzīvojamās rijas jumta seguma nomaiņa	10 000,-
Trikātas luterāņu baznīcas ērģeļu restaurācija	4000,-
Valtenberģu muižas staļļa bīstamo ailu, arku un nesošo mūra sienu glābšanas darbi	4456,94
Ēveles luterāņu baznīcas ērģeļu restaurācija	3500,-
Alūksnes muižas parka ovālās strūklakas restaurācija	1500,-
Cesvaines pils R lodžijas un Mazās R lodžijas velvju gleznojumu restaurācija	4000,-
Cesvaines pils viesu uzgaidāmās telpas loga un durvju komplekta restaurācija	8000,-
Dzirnavnieka mājas neatliekamie jumta glābšanas darbi	3500,-
Biogrāfa J. Misiņa dzimtās mājas jumta pagaidu iesegums, tehniskā stāvokļa izvērtējums, vēsturiskā jumta seguma veida noskaidrošana un atbilstoša jumta risinājuma sagatavošana	3000,-
Smiltenes luterāņu baznīcas zvanu torņa horizontālās karnīzes atjaunošana	3000,-
Raunas viduslaiku pils konventa ēkas pagalma Z sienas fragmenta konservācija	14 000,-
Zeltiņu kapu kapliņas atjaunošanas risinājumu izstrāde	2400,-
Vecpiebalgas viduslaiku pils konservācijas risinājumu izstrāde	3000,-
Zemgales reģions	
Dzīvojamās ēkas “Abgunstes skola” lietusūdens notek sistēmas un jumta izbūves atjaunošana	13 000,-
Kalnamuižas luterāņu baznīcas sakristejas jumta restaurācija	5300,-
Gostiņu luterāņu baznīcas kupola jumta restaurācija	12 000,-
Krustpils luterāņu baznīcas torņa fasādes restaurācija	9000,-
Kaucmindes muižas muižnieka dzīvojamās ēkas jumta restaurācija	10 000,-
Uniātu baznīcas jumta atjaunošana	10 000,-
Sesavas mācītājmuižas tehniskās apsekošanas veikšana un restaurācijas rekomendāciju sagatavošana	1600,-
Zaļenieku luterāņu baznīcas fasādes restaurācija	9000,-
Bauskas luterāņu baznīcas altāra retabla restaurācija	8600,-
Lielplatones muižas pils tapešu fragmenta atjaunošana	440,-
Kokneses pilsdrupu konservācija	10 000,-
Skaistkalnes muižas kungu mājas ģeotehniskā izpēte	2000,-
Kapa pieminekļa K. Helmanim restaurācija	5000,-

Bauskas pilsdrupu fasādes restaurācija	10 000,-
Zaļenieku muižas pils trīs logu restaurācija	7000,-
Vecbebru muižas kungu mājas jumta seguma restaurācija	8000,-
Dzīvojamās ēkas Jelgavā, Vecpilsētas ielā 2 izpētes veikšana	3970,-
Bēzres luterāņu baznīcas zibensnovadīšanas sistēmas izveide	3000,-
Augstkalnes Mežmuižas luterāņu baznīcas torņa konstrukciju tehniskā apsekošana, logu uzmērīšana un risinājumu izstrāde	2500,-
Saeimas mērķfinansējums	
Rīgas Doma ērģeļu prospekta un instrumenta restaurācija	350 000,-
Rīgas Doma ērģeļu prospekta restaurācijas neatliekamo darbu veikšana	298 732,-
Rīgas Latviešu biedrības ēkas kamīnzāles restaurācija un nama vides pieejamības uzlabošana	15 000,-
Alūksnes luterāņu baznīcas jumta seguma renovācija	10 640,-
Lestenes luterāņu baznīcas atjaunošana	49 973,48
Rīgas Sv. Jēkaba Romas katoļu baznīcas katedrāles ēkas restaurācija	700 000,-
Rīgas Sv. Jēkaba Romas katoļu baznīcas katedrāles ēkas jumta seguma atjaunošana	200 000,-
Kalnciema (Klīves) luterāņu baznīcas ēkas jumta seguma renovācija	20 000,-
Kuldīgas Sv. Annas luterāņu baznīcas Latvijas ģerboņa atjaunošana sienā	3000,-
Kapa pieminekļa Bārbeles zemniekam atjaunošana Bārbeles kapsētā	1850,-
Dārzu un parku arhitektūras ansambļa "Lielie kapi" ar memoriālajām celtnēm kultūras objektu izpētes, saglabāšanas un rekonstrukcijas nodrošināšana	18434,23

INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM

1. Objekta atbilstības valsts aizsargājama kultūras pieminekļa statusam noteikšana;
2. Informācijas sniegšana par valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem;
3. Atļauja izpētes darbiem;
4. Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu un zemes ierīcības projektu atbilstības kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām novērtējums;
5. Nosacījumi - kultūras pieminekļu aizsardzības prasības kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu pārveidošanai (uzziņa);
6. Saskaņojums ar kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu pārveidojumiem saistītai dokumentācijai;
7. Atļauja saimnieciskās darbības veikšanai kultūras pieminekļī un tā aizsardzības zonā (kultūras pieminekļa un tā vides pārveidojumiem);
8. Atzinums par veikto darbu atbilstību Inspekcijā saskaņotam projektam vai Inspekcijas izsniegtai darbu atļaujai;
9. Atzinums par kultūras pieminekļa saglabāšanu un izmantošanu atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām;
10. Kultūrvēsturiskās vērtības līmeņa noteikšana ēkām (būvēm un to atsevišķiem elementiem) Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā;
11. Kultūras pieminekļa kultūrvēsturiskās vērtības noteikšana, lai noteiktu atlīdzību par kaitējumu, kas tam nodarīts;

12. Finanšu līdzekļu piešķiršana kultūras pieminekļu izpētei un publiski pieejamu valsts nozīmes kultūras pieminekļu konservācijai un restaurācijai;
13. Atļauja kultūras pieminekļa, tajā skaitā valstij piederošas senlietas, pagaidu izvešanai un mākslas un antikvāro priekšmetu pilnīgai izvešanai un pagaidu izvešanai no Latvijas;
14. Nelikumīgi izvesto kultūras priekšmetu atdošanas procedūras organizēšana;
15. Lēmums par pirmpirkuma tiesību izmantošanu uz valsts nozīmes kultūras pieminekli;
16. Restaurācijas kvalifikācijas novērtēšana;
17. Konsultācijas kultūras pieminekļu aizsardzības jautājumos.

MAKSAS PAKALPOJUMI

1. Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1. novembra noteikumiem Nr. 708 „Noteikumi par valsts nodevu par kultūras pieminekļu, tajā skaitā valstij piederošo senlietu, pagaidu izvešanu un mākslas un antikvāro priekšmetu pilnīgu izvešanu un pagaidu izvešanu no Latvijas”, Inspekcija izsniedz atļaujas kultūras priekšmeta izvešanai no Latvijas Republikas;
2. Saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 22. augusta noteikumiem Nr. 488 „Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas publisko maksas pakalpojumu cenrādis”, Inspekcija sniedz šādus maksas pakalpojumus:
 - izziņa par to, ka mākslas vai antikvārais priekšmets neietilpst tajā mākslas un antikvāro priekšmetu kategorijā, kuru izvešanai vai pagaidu izvešanai no Latvijas Republikas ir nepieciešama Inspekcijas atļauja;
 - eksperta vizīte un kultūras priekšmeta apskate tā atrašanās vietā ārpus Inspekcijas telpām;
 - Inspekcijas arhīva dokumenta elektrogrāfiskās kopijas izgatavošana (kopēšana);
 - Inspekcijas arhīva dokumenta digitālās kopijas izgatavošana (skenēšana).

PASĀKUMI, KAS VEIKTI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI

- Lai sekmētu Inspekcijas funkciju efektīvāku īstenošanu, veikta Inspekcijas ierēdņu darbības un tās rezultātu novērtēšana.
- Inspekcijas apmeklētāju ērtībai Pils ielā 20 darbojas Klientu apkalpošanas centrs.
- Lai pieņemtu objektīvu lēmumu, nozīmīgākajos kultūras pieminekļu pārveidošanas gadījumos rīkotas profesionāļu diskusijas, iesaistot arī sabiedriskās organizācijas.

PERSONĀLS

	01.2017.	12.2017.
STRĀDĀJOŠO SKAITS	95	96
VALSTS IERĒDŅI	37	38
DARBINIEKI	58	58

IZGLĪTĪBA

AUGSTĀKĀ	80
t.sk. DOKTORA GRĀDS	4
NEPABEIGTA AUGSTĀKĀ	3

VIDĒJĀ SPECIĀLĀ	12
VIDĒJĀ	1

PERSONĀLA MAINĪBA

2017. gadā no darba Inspekcijā atlaisti 10 darbinieki, savukārt darbā pieņemti 9 darbinieki.

Personu skaits, ar ko pārtrauktas darba attiecības	10
t.sk. ierēdņi	0
t.sk. darbinieki	10

SADALĪJUMS PA VECUMA UN DZIMUMA GRUPĀM:

VECUMS	SIEVIETES	VĪRIEŠI
20 – 29	10	3
30 – 39	14	4
40 – 49	16	3
50 – 59	15	6
60 – 69	15	8
70 gadi un vairāk	1	1
KOPĀ	71	25

Vidējais Inspekcijā strādājošo vecums – 48.67 gadi.

PERSONĀLA KOMPETENCES PAAUGSTINĀŠANAS PASĀKUMI

Inspekcijas darbinieki turpina mācības augstākajās izglītības iestādēs.

2017. gadā Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nodarbināto profesionalitātes celšanas pasākumi un īstenotās mācības:

- Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasības;
- Datu aizsardzība un tiesības uz privātuma aizsardzību;
- Konference “Publiskie iepirkumi 2017”;
- Prakses aktualitātes publisko iepirkumu strīdos;
- Konference “Celtspēja”;
- Dokumentu pārvaldība: e-dokumenti.

Ierobežoto finanšu līdzekļu dēļ Inspekcija nevar pilnībā nodrošināt visu darbinieku mācību vajadzības, līdz ar to izglītošanās atkarīga no pašiniciatīvas.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

KULTŪRAS MANTOJUMA POPULARIZĒŠANA: DISKUSIJAS, SEMINĀRI, KONFERENCES, SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

- Sarīkotas ikgadējās Eiropas Kultūras mantojuma dienas veltītas vēsturisku notikumu vietām. Pasākumu laikā interesentiem bija iespēja apmeklēt 63 kultūras mantojuma objektus. Sagatavots un izdots mantojuma dienām veltīts bezmaksas izdevums.
- Sadarbībā ar Norvēģijas kultūras mantojuma direktorātu sarīkoti semināri par moderno tehnoloģiju izmantošanu kultūras pieminekļu izpētē un saglabāšanā Rīgā un Tronheimā (Norvēģijā).

- Sarīkota starptautiska darba sanāksme “21. gadsimta mantojums”, definējot nepieciešamību pievērst uzmanību gan visjaunākajam kultūras mantojumam, gan attieksmei pret kultūras mantojumu 21. gadsimtā.
- Latvija uzsākusi līdzdalību Eiropas zinātniskās pētniecības kopējās programmēšanas iniciatīvā “Kultūras mantojums”, dodot iespēju Latvijas zinātniekiem iniciēt un piedalīties Eiropas zinātniskās pētniecības projektos, kas vērsti uz kultūras mantojuma aizsardzību.
- Sagatavots izdevums par restaurētajiem kultūras pieminekļiem Latvijā 2016.
- Inspekcija iesaistījās Latvijas Lauku tūrisma asociācijas „Lauku ceļotājs” projektā „Latviskais mantojums”.
- Dalība nodibinājuma “Rietumu Bankas labdarības fonds” projektu konkursa „Sakrālās arhitektūras un mākslas mantojuma saglabāšana” pieteikumu izvērtēšanā.
- Uzturēts Inspekcijas konts sociālajā saziņas tīklā: www.twitter.com/Mantojums un www.Facebook.com/mantojums.
- Inspekcijas lēmumu pieņemšanā ir iesaistīti arī nozares profesionālo organizāciju pārstāvji, zinātnes un augstāko mācību iestāžu pārstāvji, kuri darbojas Inspekcijas ekspertu padomēs, pie tam darbs ekspertu padomēs tiek veikts bez atlīdzības.

EIROPAS KULTŪRAS MANTOJUMA DIENAS 2017

Eiropas kultūras mantojuma dienas (Mantojums dienas) ir starptautisks pasākums, ko starptautiskā līmenī koordinē Eiropas Padome un Eiropas Komisija. Tās kopš 1984. gada notiek ik gadu nu jau 50 Eiropas valstīs. Mantojuma dienas Latvijā koordinē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, pateicoties Valsts kultūrkapitāla fonda finansiālam atbalstam. Pasākumus objektos rīko pašvaldības un objektu īpašnieki. 2017. gadā Mantojuma dienas tika veltītas vēsturisku notikumu vietām, aicinot atklāt vietas, kas vēsta par dažādu laiku notikumiem Latvijas teritorijā: liecībām par pirmo iedzīvotāju ienākšanu Latvijas teritorijā Dvietes akmens laikmeta apmetnēs, pilskalniem un ordeņa pilīm, nozīmīgiem pavērsieniem, kā Durbes kauju, 1917. gada kaujām pie Mazās Juglas, 1863. gada poļu sacelšanos Viļakas muižā, Latvijas Centrālās padomes darbību Ventspilī un vietas, kas saistītas ar nozīmīgu personu dzīvi – Z. Mauriņas memoriālā istaba, Eliasu dzimtas mājas, Raiņa un Aspazijas satikšanās vietas Jūrmalā, E. Veidenbauma dzīve vieta u.c.

Šī gada Mantojuma dienās piedalījās 63 vietas – gan tādas, kuru saimnieki tās pieteica paši, gan tādas, kuru saimnieki atsaucās inspekcijas aicinājumam rīkot pasākumu. Pārsvārā pasākumi ietvēra izzinošas ekskursijas, lekcijas, talkas, koncertus, izrādes, diskusijas, spēles – viktorīnas un orientēšanās. Gandrīz visi pasākumi bija pieejami bezmaksas, vairākos gadījumos pašvaldības nodrošināja transportu pasākuma dalībnieku nokļūšanai uz attālākām vietām, kā piemēram, Mūrmuižas kaujas vietu,

Beķeru krogu. Izvērtējot Mantojuma dienām pieteiktās vietas, kultūras pieminekļu sarakstā iekļauts Iecavas brīvības piemineklis.

Ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu arī šogad sagatavots un izdots izdevums latviešu un angļu valodā „Eiropas kultūras mantojuma dienas 2017. Vēsturisku notikumu vietas” (2000 eks.), kā arī atbalstīta reģionu centrālo pasākumu norise – “Nabeļkalna atklāšana no jauna”, vides klase “Tagadnes un pagātnes krustceles Dvietes upes ielejā”, auto-orientēšanās “Starp diviem krastiem” pa Mazās Juglas kauju pēdām, Eiropas kultūras mantojuma diena Koprades mājā Skola6 bijušajā Cēsu apriņķa skolā, “Kā būt īstenai kaucmindietei šodienā jeb Kāzas šoruden būs” Kaucmindes pilī un “Mežotnes laika zīmes” Mežotnes pilskalnā.

Pateicoties Eiropas Padomes iniciatīvai rīkot pasākumus Eiropas kultūras mantojuma dienu koordinatoriem un rīkotājiem un finansiālajam atbalstam darbnīcu par Eiropas kultūras mantojuma dienām un ilgtspējīgu attīstību 2017. gada 11. - 12. septembrī Helsinkos bija iespējams apmeklēt Mantojuma dienu koordinatorei A. Kaurātei un Cēsu Vēstures un mākslas muzeja vadītājai K. Skrīverei, lai prezentētu Skola6 piemēru Mantojuma dienās iepazīstinot ar kultūrvēsturiski nozīmīgu ēku, kurai atrasta jauna funkcija, un semināru par līdzdalību kultūras mantojuma saglabāšanā, īpašu uzmanību pievēršot bērniem un jauniešiem 2017. gada 23. - 24. novembrī Bonnā Kultūras mantojuma politikas daļas vadītājai B. Mūrniecei.

LATVIJAS ARHITEKTŪRAS MUZEJS

Pārskata gada laikā saņemti un muzeja pamatkrājumā iekļauti 469 priekšmeti.

Finansiāli novērtēti 469 muzeja krājuma priekšmeti.

Restaurēti un konservēti 4 muzeja krājuma priekšmeti.

Izstādēs eksponēti 26 muzeja krājuma priekšmeti.

Eksponēšanai citās institūcijās deponēti 16 krājuma priekšmeti.

Publicētas 2 muzeja darbinieku sagatavotas pētnieciskas publikācijas.

Muzeja darbinieki vadījuši 16 ekskursijas, muzeja apmeklētājiem sniegta 31 konsultācija.

Muzejs apmeklētājiem bija atvērts 252 dienas, 2041 stundas.

Muzejā notikušas 3 muzeja organizētas lekcijas:

Aiste Ambrazevičiūte (Lietuva): “Kauņas vēsturiskās koka arhitektūras attīstības vīzija”;

Jurģis Gečis (Lietuva): “Kuršu kāpas attīstības vīzija”;

Pēteris Blūms: “Cēsu ielas Rīgā vēsture”;

muzeja darbinieki nolasījuši 3 lekcijas ārpus muzeja.

Muzejā notikušas 7 izstādes, no tām 6 atklātas pārskata periodā:

“Unikāli būvkadri jeb Projekts + būvniecība = arhitektūra!” (01.02.2017. - 18.04.2017.);

“Vecpilsētas stāsti” (20.04.2017. - 12.05.2017.);

Izstāžu cikla “Rīga, kuras nav. Kartes un plāni” trešā izstāde “Pasažieri un krava.

Satiksmes un transports” (20.05.2017. - 11.08.2017.);

“Paralēlās identitātes” (30.08.2017. - 28.09.2017.);

“Ziemeļu kvartāls” (02.10.2017. - 01.12.2017.);

“3 no 11” (07.12.2017. - 05.01.2018.);

“Kraukļa ligzda” (13.10.2016. - 13.01.2017.).

Ārpus muzeja atklātas 4 ceļojošas izstādes:
“Nordic ID” Latgales vēstniecībā GORS Rēzeknē (07.01.2017. - 05.02.2017.) un Valmieras muzejā (03.03.2017. - 01.04.2017.);
“Nordic ID” un “Nordic Block” Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars" (08.12.2017. - 08.01.2018.);
“Kraukļa ligzda” Ogres Kultūras centrā (07.04.2017. - 10.06.2017.).

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Inspekcijas starptautiskās sadarbības aktivitāti nosaka mērķis dot ieguldījumu Latvijas un citu valstu kultūras mantojuma saglabāšanā un aizsardzībā, tai skaitā kultūras daudzveidības aizsardzībā. Inspekcija uzskata, ka starptautiskajai sadarbībai jābūt pastāvīgam, abpusējam mācību procesam, no kura ieguvēji ir visas iesaistītās personas, bet rezultāti – ilgtermiņa.

Inspekcijas starptautiskā sadarbība notiek trīs stratēģiskos virzienos: 1) darbs Baltijas jūras valstu kultūras mantojuma uzraudzības grupā, kuras ietvaros tiek realizēti reģionālie projekti, kā arī divpusēja sadarbība; 2) Zinātniskā sadarbība – dalība starptautiskos zinātniskos projektos, kā arī divpusēja sadarbība; 3) Sadarbība starptautisko finanšu instrumentu ieviešanā – Eiropas struktūrfondu un Eiropas Ekonomiskās Zonas finanšu instrumenta.

NOZĪMĪGĀKĀS AKTIVITĀTES/PAVEIKTAIS:

- dalība Eiropas kultūras mantojuma direktoru sadarbības tīklā (forumā);
- dalība Eiropas Savienības kultūras mantojuma ekspertu darba grupā “Eiropas Savienība un kultūras mantojums”;
- dalība Eiropas kultūras mantojuma dienu koordinātoru tīklā;
- dalība Eiropas Mantojuma zīmes koordinātoru sadarbības tīklā;
- dalība Eiropas Kultūras mantojuma gada koordinātoru sadarbības tīklā;
- dalība Eiropas Padomes kultūras mantojumu politiku sadarbības tīklā HEREIN;
- dalība Eiropas Arheologu konsīlijā;
- līdzdalība Eiropas zinātniskās pētniecības kopējās programmēšanas iniciatīvā “Kultūras mantojums”;
- dalība Eiropas Savienības darba grupās “Eiropas Savienība un kultūras mantojums” par kultūras mantojuma ietekmes palielināšanu Eiropas Savienības politikas prioritātēs, kā arī nolūkā veicināt dalībvalstu ekspertu pieredzes apmaiņu;
- tiek gatavota nominācija Pasaules mantojuma sarakstam “Grobiņas arheoloģiskais ansamblis”;
- dalība Eiropas Komisijas darba grupā “Kultūras mantojuma līdzdalības pārvaldība”;

- līdzdalība EEZ un Norvēģijas finansējuma sadarbības komitejā;
- dalība Eiropas Komisijas ekspertu darba grupā nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanai;
- dalība Kultūras priekšmetu ekspertu grupas 5. sanāksmē (Eiropas Komisijas Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un industriju Ģenerāldirektorāts);
- dalība Starptautiskās Holokausta piemiņas alianses Muzeju un memoriālu darba grupā;
- turpinās sadarbība informācijas un pieredzes apmaiņā ar Lietuvas un Igaunijas kultūras mantojuma pārvades iestāžu speciālistiem (Baltijas kultūras mantojuma komiteja).

2018. GADA PRIORITĀTES

- Uzsākt kultūras pieminekļu aizsardzības darba pārkārtošanu, mazinot birokrātisko slogu, vairāk uzticoties speciālistiem, kuriem ir pieredze un zināšanas, kuri atrodas tuvāk kultūras piemineklim, un veicot izmaiņas iestādes administratīvajā darbā, vienlaikus saglabājot “četrus acu principu” un nodrošinot lēmumu pieņemšanas caurspīdīgu procesu.
- Virzīt priekšlikumus izmaiņām likumā “Par kultūras pieminekļu aizsardzību”; rosināt turpmāk Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju saukt par Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi.
- Virzīt priekšlikumus izmaiņām Ministru kabineta noteikumos Nr. 474 “Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu” un Nr. 127 “Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi”.
- Uzsākt no jauna izveidotās Sakrālā mantojuma programmas īstenošanu.
- Nodrošināt Eiropas Kultūras mantojuma gada norisi Latvijā.
- Pievienoties Eiropas Padomes paplašinātajam daļējam nolīgumam par Eiropas Kultūras ceļiem.
- Latvijas Prezidentūras Baltijas Jūras padomē ietvaros uzsākt prezidentūru Baltijas reģiona kultūras mantojuma komitejā.
- 2018. gadā veltīt īpašu uzmanību:
 - apdraudētā stāvoklī esošu kultūras pieminekļu neatliekamām glābšanas pasākumiem;
 - sarīkot Latvijas kā nacionālas valsts veidošanai un pastāvēšanai veltītas Eiropas kultūras mantojuma dienas;
 - sarīkot kultūras pieminekļu aizsardzības sistēmai veltītu starptautisku konferenci;
 - ar Latvijas simtgades svinībām saistītu pasākumu plānošanai un gatavošanai;
 - mūsdienu tehnoloģiju lietošanai kultūras mantojuma izpētē un uzmērīšanā;
 - izcilām mūsdienās radītām kultūrvēsturiskām vērtībām;
 - kustamu kultūras vērtību aprites jautājumu sakārtošanai;
 - cīņai pret arheoloģisko senvietu postīšanu;
 - starptautiskā finansējuma ietvaros veiktās kultūras pieminekļu atjaunošanas uzraudzības nodrošināšanai;
 - speciālistu kvalifikācijai un konsultatīvu, labas prakses pieminekļu kopšanas un restaurācijas metodikas materiālu izdošanai. Ēku kompleksu M. Pils ielā 17, 19, 21 un Pils ielā 20, 22 veidot par materiālā kultūras mantojuma kompetenču centru;
 - informācijas sistēmas “MANTOJUMS” pilnveidošanai un Pieminekļu dokumentācijas centra dokumentu par valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem digitalizācijas turpināšanai Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa „Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.2. pasākuma „Kultūras mantojuma digitalizācija” ietvaros.